

KLÓPZETESI ÁR:

Egy évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes márm ár: 15 krajczár.

Klópzetési csapán a kiadóhivatalnál lehet
B-Gyarmaton.

Klópzetési pénsek, reklamációk és hí-
radások a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részére s a nyilatkozat
vontatás minden közlemények s szem-
beszélés küldendő.

Híradások díja: 6t hatáskor postáért
6 kr. — Nagyobb és többesrör híra-
dások jutányosan csökkenthetők.

Bélyeg minden beiktatásnál 80 kr.

Egyikr garmond ára 20 kr.

B-Gyarmat, 1885. augusztus 12-én.

Panaszkodnak Budapestben a kereskedők és iparosok, hogy daczára a kiállításnak, az üzlet nem megy. Vendég van a fővárosban elég, de vásárló van kevés. A kiállítást meg nézni csak felrándul a ki teheti, még a ki nem tehetné is, de hogy azon felül még vásároljon is: márennyire tizedrészenek sem telik.

Ez különben még csak kezdete a dolognak. Az üzletpangás még csak ezután fog következni. Sok olyan család felmegy Budapestre kiállítás nézni, melynek más oldalon kell majd megtakarítani a költséget. Ki az öltözetben, ki más egyébben takarítja meg s ezt a tartózkodást iparos és kereskedő világ még csak az őszi és tavaszi bevásárlásoknál fogja észre venni.

De nem is lehet ez másképpen, sőt nem is a kiállítás okozza, hogy így legyen. Európa valamennyi államának meg van ma ez a baja kiállítás nélkül is, okozza pedig nekünk mind ezt India és Amerika versenye. Okozza gazdasági csikkek árának alacsony foka a mely árak mellett a gazda kiadásai a lehető leg-szűkebb korlátok közé szorulnak, s miután minden garas a földből kerül ki, nem lehet az, hogy a birtokos osztályra neheztől csapás súlyát meg ne érezze a többi is.

Pedig a mint mondom, ma még csak a kezdeténél vagyunk. A gazdasági árucikkek hanyatlása mellett más egyéb árucikkek hanyatlásának bekövetkezését ma még nem észleljük. A gyárak még a régi árak mellett működnek, kereskedő még a régi magas árakon árul, iparos a régi árak mellett dolgozik, a mézáros pláne nem akarja észre venni, hogy ő a marhát ma már fél áron veszi, a huszt azért mégis egész áron adja. Cséled, napzármos, szakmányos, fuvaros, ez még mind nem veszi észre a gazdákra sulyosodó nyomás terhét, pedig ennek a tohernek viselése egyedül a gazda vállain maradni nem fog.

A gazdaközönöség sújtó óriási jövődelem csökkenésnek a többi osztályok még csak a szelét érzik, s a gazda felett ma már leszadással fenyegető rezsingó-ropogó felhők viharát majd csak a télen és tavaszon fogják egész terjedelmében ismerni. A gazdasági bukáskor sora be fog következni mielőbb s a folytatás a többi osztályokba megy át. Leszen pedig a rázkódás vége az árak arányosodása minden téren, s a munka értékének átalakulása a gazdasági árucikkek értékéhez. Persze, hogy milliók és milliók elvesztésével, hogy sok gyár és üzlet bele fog halni, hogy a krízis egy epidemia-borzalmaival fog végig tombolni Európán, de megoldási procezsusa természetesen lezajlik. Ez leszen, a mit meg nem fog akadályozni semmiféle kormány és semmiféle mosterséges emberi erő. Meg kell ezzel küzdenie Európának épen úgy mint egykor a nép vándorlással megküzdött: az új körülményekhez kell alakulni a régiek, mint ahogy ez minden átalakulási korszakban így vala.

Eszközökről gondolkozni, melyek a hullámzásban letűnt hajóját fenntarthassák, szükséges, de a hullámlányás megakadályozására fordított idő, pénz és erő, csak el leszen fe-
csérolve.

Igen ám! De hát ezek közt a fekete jö-

vendölések közt mit fog művelni majd az adó. Ha minden ár és érték átalakul, meg fog-e maradni az adó a mai magasságban?

Hát bizony erre a kérdésre valami nagy vigasztalással nem igen felelhetünk. Tény, hogy minden fizetés közt az a fizető a leg-keservebb, mely az áldozatok rovatában foglal helyet, s melynek közvetlen hasznát nem érezzük. Noha életünk és vagyonunk biztonsága de mind az, ami saját tulajdonunk határára kívül létezik, az adóból kerül elő; mind az ami közös tulajdon, mint közutak, épületek, intézmények, iskolák, igazságszolgáltatás, rendőrség, sőtanyok, nyilvános mulató helyek mint városi kertek, ültetvények sat. ami nélkül ember el nem élhet, ami nélkül sivar és nyomor lenne az élet, — az adóból kerül elő, az adó még is oly valami szörnyeteg intézmény szemeink előtt és csak nyögések, óhajások panaszok közt az árverező dobtól való félelem nyomása.

Először is tudnunk kell, hogy az adóemelésben egy alkotmányos kormánynak sem telik valami nagy gyönyörűsége, ez lévén a leg-népserűtlenebb dolog a világon, hanem teszi azt a körülmények behatásának nyomása alatt a legnagyobb kényszerűségből és hogy minden alkotmányos kormány azt szeretné, ha minél kevesebb adóval lehetne kormányozni.

Mulatság talán Szapáryra nézve a szigorú adóbehajtási rendeletek kiadása? Egyáltalában mulatság valakire nézve a szigor? Sőt ellenkezően, ez tartozik a legnehezebb emberi feladatok közé. Jól eszik a szülőnek az ami gyermekének fáj? s mégis hányszor van ily fájdalom okozására kényszerítve? Ha másként nem megy valami a szigorot kell alkalmazni, ez az emberiség történetében a tapasztalás ki-folyása. És habár a kormány igen jól tudja hogy az adófizetés áldozatát a haza oltárára letenni igen nehéz, mint a hasai intézmények őre és fentartója, nem teheti, hogy be ne haj-tassa, nem teheti, hogy az országban a ren-det és a kötelességek teljesítését felbomlásnak eresse. És mindezt be kell hajtatnia mind ad-dig, a míg a kiadások úgy kívánják. Apad-nak most már ama kiadások? Az árak apa-dás és átalakulása érezhetővé teszi a mérle-gen, hogy a jövődelem sulya túlhaladja a ki-adást? Ha olcsóbban lehet beszerezni és dol-goztatni? A fizetések aránya csökken minden-fel: ekkor aztán megkezdődhetik a kormány részéről is, hogy az adók lecsökkentésére gon-doljon . . . De mindezeket az általános árha-nyatlásoknak kell megelőzniük, s épen azért csak legutoljára történhetnek.

Minden támadások közt az tehát a leg-igazságtalanabb és méltánytalanabb, mely a kormányt az adószedési szigorúért támadja, mi-után a kormány hazafias kötelességei közé tar-tozik, annyi szigorot fejteni ki, mennyi állam kiadásának fedezéséhez-szüksége. Az a gyá-moltalan kormány lenne útni és elitélteni való mely a könnyebbség kedvéért vissza riadna ezen kötelesség teljesítésétől.

Az adófizetés terhének a lehetőségig való enyhítése épen úgy kötelessége mint az adók behajtása, de mert a két kötelesség szoros vi-szonyban áll egymással, egyiket a másik ro-vására tölteni szintén nem lehet. A kötelesség

éppen úgy kijelöli a szigorúnak, mint az eny-hítésnek határát. Nagy baj lenne a túlságos szigor, de talán nagyobb a túlságos engedé-kenység; ezzel nem csak az állam fizetési ké-pessége jönne zavarba, hanem az adófizetők fizetési képessége is, mert a nagyobb túlságos feltörődés s azok behajtása mégis megren-ditőbb, mint a részletezett fizetés, és legyen a kormány eljárása még oly atyai, de hogy ott, ahol nem fizetnek, kényszerrel ne használ-jon, kívánni is képtelenség.

Mit csináljon tehát? Az államot hagyja-e elveszni és ezzel minden egyes polgár éle-t-föltételét, a kereskedelmet, közlekedést, igaz-ságszolgáltatást sat. vagy egyeseket kényszeri-tsen a fizetésre, oly fizetésre, mely alól ki-bujni úgy se lehet?

De hát nagy az adó! Megvaljuk, hogy a dolgok mai állása szerint magunk is nagyon tartjuk, maga a megélhetés feladata, adó nél-kül is elég nagy. Amde nem ez az első krízis a világ történetében, s ha látnunk ránk tat-szik küldeni a cholérát, azt is túrnunk kell, mert vannak események, melyek az emberi erő hatalmát nagyon is korlátoznak bizonyít-ják. De hogy örökké nem tart egyik sem, le-het számunkra a vigasztalás.

Van azonban még más vigasztalásunk is ami abban áll, hogy Európa kultur nemzetei közt ami ifjúságunk és életörök nagyon sok nemzet kimerültségének felelőse áll. Nálunk a gazdasági krízist is csak gazdasági fejtelenségünk okozza. Mint ahogy a végzettségre a kezdő tanulóra lenéz, úgy nézhetnek le mi-reánk az előbbre haladt nemzetek, de hogy a kezdő tanuló pályafutása nem lesz-e vajjon fényesebb akkor, mikor ők már kimerültek, ki tudná megmondani? Mig az élettörténet tapasztalása nekünk adja a jogosabb reményt.

Korszerű művelés mellett itt Európa közepén le fogjuk venni a távol világoktól ver-senyét, ez erős hitem. Csak az a kérdés, hogy ki fogja kitartani odáig? Nem csüggedt meg-tesztelt erőnk előtt az ígért föld nyitva áll, s ha bár mi, öregebbek ki vagyunk is onnan zárva, az új nemzedék az atyák által aratott verejtékes földön még boldog leend. A jövő az övék, de nálunk kapják. B. A.

A megyei vasut.

A megyei vasut érdekeltiségekben az érdekeltek kö-zös, s kik a vács b-gyarmati vonalra alálírták, töltek, Seltovszky János alálírá s. elnök és a végrehajto bi-zottság intézkedése folytán, most már szétküldték a „felhívások” és az eddigi alálírók átrubázására szol-gáló „nyilatkozatok” valamint az új alálírók részére az új „kötelező nyilatkozatok” űrlapjai megfelelő szá-mban; kiküldték az illető megbízottakhoz a kimuta-tások vidékenkénti könyvmutu részletei tájékoztatás végett, a b-gyarmati helyi bizottság tagjai f. hó 15. d. e. 11 órára a városbázára összehívták hogy a vá-roshoz a híjánzó alálírákat gyűjtsék, a nagy birto-ko-khoz külföldi felszólítások intéztettek.

Szóval minden megtörtént a bizottság részéről, hogy a b-gyarmati vasut alapfeltétele az érdekeltégek járulékos birtoklására az érdekelt publikumnak alkalom nyújtassék.

Ragadja meg, járuljon hozzá, írjon alá, mert e nélkül, a m kormány, a megye jóakarátának felléte-nálbatása a bizottság által lehetetlenné válik.

A felhívás következő:

Felhívás! Megyénk eszéhvárosa B-Gyarmatnak és vidékének a fővárossal Budapesttel s így a haza

szívén keresztül a viláfgalanggal való vasút általi összeköttetést célzó legutóbbi nemcsak hazafias de jól felfogott önzérdekű megálma az érdekeltségnek a vácz b. gyarmati vonal érdekében az igazolt áldozatkészség dacára, hogy miért (?) nem vezetett eddig sikerre.

Hogy a szakszerűen működött érdekeltségi bizottságnak nem sikerült a vállalkozást engedélyes közzetítése mellett sem a vácz csatlakozás előfeltételei, sem az építési tőke mikénti előállításának tekintetében, a bár mind végleges intézkedés és egyezmény előtt nélkülözhetlen biztosítást kieszközölni.

Hogy ennek folytán megyénk alispánja indítványa alapján a megyei közgyűlés már a főváros felé vezet vaspályának a magyar állam-vaspályával leendő csatlakozást közvetítő vonalra nézve pártoló hitelbiztosítást kiállításba helyező határozatot hozott, ehhez kepest ezen új vonalra nézve az államunk általi engedély a nagyméltóságu m. kir. kőművek és közlekedési miniszteriumtól kikérve és egy pártolást kiállításba helyező, igen biztató bangu leirat kíséretében le is érkezett.

Hogy az ennek folytán 1885. évi július 13-ára összehívott érdekeltségi általános gyűlésen az esetleg szükséges vonalváltatás a magyar állam-vaspályához való csatlakozással és erre az eddig a vácz b. gyarmati vonalra aláírt üszegnek kötelező átruházása egyhangulag elfogadott és az erről szóló nyilatkozatokon még a gyűlés általánosan 78,000 frt erejéig aláírtak összköltsége és ezen kibővített a illetőleg megválasztott terv kivételével s az erre szükséges mindennemű eljárás eszközölésével már felelőben a megyei közgyűlés által kiküldött alulírt bizottság az érdekeltség választása szerint kiegészített.

az egész közönség, de a maguk tisztelt érdekeltségi tagok is a „Nógrádi Lapok” közleményéből, a megyei közgyűlés nyilvánosságánál, de az érdekeltségi gyűlésre való meghívás és személyes részvételük nélkül fogva eléggé tájékozva a értesítve vannak.

Meggyőződhetünk ezekből, hogy nem csak a megye hatósága, és kormánya és az eddig is legnagyobb részben működésben volt bizottsági tagok a b. gyarmati vasút létesítésén eredményesen fáradoztak és fáradoznak, de a hazai kormány illetékes fő közege is az újabb terv iránt a legjobb akaráttal van, valamint kiállításban van a szomszédos Pest megye érdekeltségének hozzájárulása is, mely illetékes uton szintén felváltatják és az azzal való érintkezés köllőleg életbe fog lépni.

Mindenen fáradozás és a magas kormány, egy a megye kegyes jóakarata, a vicinális vasúti törvényre való tekintettel, a létező körülmények közt, azon esetben, ha az érdekeltség az építési költségre nézve az eddig aláírt üszegnek iránti kötelezettséget a kiküldött és megválasztott bizottság rendelkezésére a kibocsátott nyilatkozatokban az esetleg új vonalra átnevezéshez és illetőleg a szükséges üszegnek az egyuttal kibocsátott új aláírás és lekötelezés által ki nem egészíti meddő leendő! — megye székvárosa és alsó Nógrád vidéke pedig régi, már egy is alig tűrhető elmaradottságában tovább is sínlódni és vagyoniilag tovább és tovább súlyadni fog.

Felhívja tehát az alulírt bizottság az összes érdekeltséget és minden közép nógrádmegyei B. Gyarmat vidéki és környékbeli Bontmegyei valamint alsó nógrádi birtokost, kereskedőt és iparost, a ki a vácz b. gyarmati vasútra már aláírást tett, hogy ezen kötelezettséget az ide mellékelt pótnyilatkozatokon az esetleges de minden esetre B. Gyarmatnak Budapesttel való vasúti összeköttetést célzó új vonalra átruházása a ki pedig még keveset vagy éppen semmit sem írtal, s szintén ide mellékelt új aláírás kötelező nyilatkozatban írja alá a tehetségének megfelelő üszegnek, felkérve a megkeresett érdekeltségi tagokat, hogy a maguk körében minél több érvényes aláírást gyűjtsenek és az aláírási levelet a szintén alulírt megyei alispán mint b. elnökhez vagy a jogtanácsoshoz 1. évi augusztus hó 20-ig küldjék be.

Tisztelt érdekeltség! ragadjuk meg a kínálkozó alkalmat, hogy most már minden idegen beavatkozás nélkül saját erőnkkel, saját megyénk kormánya védelme alatt, hazai kormányunk jóakarataának kinyerése mellett, de saját áldozatkészségünk igazolásával a rég ohajtott és már majdnem nélkülözhetlen megyei vasutat létesítsük. Az 1885. évi július 13-án tartott értekezlet határozata folytán.

A végrehajtó bizottság: Elnök: Gróf Győrky Ábrahám alispán v. b. t. t. b. elnök Scitovszky János alispán, bizottsági tagok: Benicsky Árpád, Dacsó Pál, Dessewffy Ottó, Hanzsly László, Harmos Gábor, Huszár László, Hoffman Jakab, Madách Károly, Pulasky Ágost, Reményfy József, Szentgyörgyi Pál, gr. Zichy Nándor, jogtanácsos: Kövy Tivadar.

Ipar és kereskedelmi iskolák érdekében.

E lapok folyó évi 30-ik számában Bodnár István úr saját nézetének ad kifejezést ily című érdekes tóllal vezetett cikkében: „Polgári iskola kell-e Balassa-Gyarmatnak vagy kis gymnasium?”

Mintán a polgári iskola a jelenlegi berendezés mellett nem felel meg a közvélemény várakozásának, amennyiben az iskolavégzett ifjú nem tudja magát tájékoztatni a jövő életpályára nézve és szakképzettséget nem bíván ezek a proletárok számát szaporítja.

Szerintem a társadalmi életnek egyik kiváló munkakörét képezi az ipar és kereskedelem; hogy e tényt valamely nemzetben élénkséget, lehető forgalmat érjen el: szükséges első sorban is a szakismerettel bíró iparos és kereskedő.

E szükséges ismeretek elsajátítására módot és alkalmat kizárólag az ipar és kereskedelmi iskola ad

hat, melyből a kikerült ifjú nemzedék kell, hogy oly tevénytelt szíkhasson, mely valódi hivatását helyesben felfogja és annak szakszerűleg megfelelni, továbbá nem csak saját érdekeit de a baza javát is előmozdítani képes legyen.

Ily célú szakiskolák felállítására hazánk és a megyék központi városaiban égető szükség volt, mert mint helyesen jegyzi meg a fentjelzett cikkíró ur, míg az egyes tulajdoniágak kimivelésére meglehetősen számú és rendelt viszonyú földmivelésünk előmozdítására pedig szintén köllő számú sőt több jónévé és híres tanintézetekkel mint Magyar Orvost, Kezshelyen, Debreczenben és Új falun bírnak: addig az ipar és kereskedelmi iskolák száma alig egy kettőre megy.

Pedig azt a régen várt állapotot, hogy a más nemzetek zabolából a magyar ember ügyessége és életmészsége az ipar és kereskedelem útján is képes legyen pénzt varázsolni edes hazánkban, csakis oly szakiskolák helyes működésétől várhatni, melyekből alapos készséggel kerül ki úgy az iparos mint a kereskedő.

Különösen ipari fejlettségünk jelen állapotában midőn országos kiállításunk eléggé feltűnőti élet és versenylépességgünk, csak meg ne álljunk, hanem haladjunk e téren fokozatosan, a siker és eredmény bizto.

Mi tette virágzóvá Angliát, Belgium, Hollandiát, Porosz és Cséh országokat? az ipar és kereskedelmi iskolák magas száma, és az hogy a legkisebb elemi iskolának is egyik kötelező tantárgya: az ipar és kereskedelem, annak ismertetése, úgy hogy az angol, belga és hollandi egyszerű falusi gyermek bármely pályára lép is: mint valódi kereskedő lép a világba, mely kereskedelmi szónvédely kedv tudjuk a fent jelzett államokat anyagilag mily magas állapponra emelte, pedig tudjuk azt a tapasztalatból, hogy a hol pénz van: ott van az erő és hatalom, a miveltég és vagyion párosulva, e két tulajdon képes bármely akadályon keresztülhatolni, ezek birtokában levén, még a vesztély, csapás is enyhébb.

E lap 30-ik számában közölt hír tehát igen lehangoló hatott mindenkire, a mennyiben a polgári iskola oly városban mint Balassa Gyarmat, a közvélemény várakozásának nem felel meg és szerintem is oly intézet, mely életpályát nem képes teremteni, proletárokat teremt; társadalmi életünknek félmvelt tagjai pedig tudjuk, hogy rettentő hátrányára vannak a baladásnak, és különösen oly városban hol a szellemi élet, a tudomány, miveltég valódi bástyája áll, és mi vidékiek ennek melegítő világító sugarait örömmel használjuk el.

PÓLYA LAJOS.

Felhívás

(Magyarország összes férfi nevelőihez.)

A kisednevelők orsz. egyesületének folyó hó 21. és 22. napján Budapesten tartandó közgyűlésére kibocsátotta meghívóit a választmány. A meghívó félreismerhetetlen nyíltsággal tolmácsolja a közvélemény jogosult panaszt a kisednevelésügy pangása, részben helytelen irányú fejlődéséről, — és új nyomokat jelez, melyeken a továbbhaladás céloztatik.

Kik a kisednevelés miszionáriusai vagyunk. Magyarország összes kisednevelői élénken érezzük, hogy válságos helyzetben áll ügyünk. Egyrészt a Fröbel féle módszer Németországban túlbajtott foglalkoztatásainak nyegleségei, másrészt a gyermekmenhelyek (nyári óvók) össztöltővétele a kisednevelő intézetekkel és ezek rovására terjesztése: oly irányban haladó kisednevelésünk — újabb időkben sok küzdelemmel vergődik.

Orsz. egyesületünk a jelzett veszélyt a saját hátsóköben önképző működésben és az egyetlen kisednevelési magyar szaklap fenntartásán kívül eddig egy kisednevelői törvény sürgetésével, a most egybehívott közgyűlés programja szerint pedig e mellett még azáltal igyekszik elhárítani, hogy a magyar játék és a szintén magyar fejlődésű cselekvényes (foglalkoztató) nevelés terjesztésére, fejlesztésére a kisednevelőkkel egyenlően hivatott tanítókat az egylet ren tagjai közé sorolja.

E reformkísérlet sikerében teljesen bízva, felkérjük kartársainkat, szíveskedjenek oda hatni, hogy minél több rendes tagul belépjen egyletünkbe és közgyűlésünkön megjelenjen, részt vegyen. Kérjük ezt annál sürgetőbben, mert a magyar kisednevelés sajnosan érzett kudarra a kisednevelő szakférfiak száma utóbbi években a képezdéknek tervezetileg csupán nőndővel lenné az ügyre; ha a nagyobb erélyű, kitartóbban működő, alaposabban, tudományosabban művelt férfiak kidőlésével kizárólag a gyengéd nők gyengeségére támaszkodhatók kisednevelésünk. A tanítók belépésének könnyítést eszközöz a tagdíjak lezárllítása 3 frtra,

*) Késve küldés folytán a múlt számból kimaradt. Szerk.

mely összegért a „Kisednevelés” című szaklapot is kapják, holott e lap előfizetési ára nem tagok részére négy forint.

Hogy a tanítók minél nagyobb számmal részt vegyenek gyűlésünkön, azt ennek egy más fontos tárgya is kívánatosá teszi. Edvös Károly Lajos feliratot javasol a közoktatásügyi kormányhoz a kisednevelés módszertanának a tanítóképezdékben költelen tantárgyai előadása tárgyában. Ez a nagy borderejű kérdés a tanítókat is közvetlen érdekli két irányú célzatával: egyik, hogy a cselekvényes nevelés oktatása és a játék pedagógiai értékesítése az elemi iskolákban épügy helyt találjon, mint az óvodákban, ezzel az iskola túlterhelésének eleje vélassék, a család és iskola között is kapocs létesüljön; másik, hogy a kisednevelői pályára hivatottságát felismerő praeparandista módot leljen a kisednevelés tagadhatatlanul nemzeti fontosságú misziójának terét szakképzettséggel elfoglalni és művelni.

A közgyűlés programja alapszabályszerűleg felolvasásokat és gyakorlati foglalkozást is tartalmaz; de felül még egy tanulságos eljárást: az orsz. kiállításnak szakértő kalauzolás mellett megtekintését. Jelentékeny tárgya a tanácskozásonak: bova fordítottasék a Koppy-Bujanovics-féle 2000 frt alapítvány és jövedelme? Végre sorban utolsó, de fontosságban a legelső közt álló közgyűlési tárgy a tisztujtás.

Kétségtelen, hogy messze kiható lesz akár sikere, akár sikertelensége a kisednevelők orsz. egylete közgyűlésének E meggyőződésben élve, mulhatlan székeségnek tartjuk, hogy a közgyűlésre megjelenő régi bajtársak és új tagok egy előértekezleten megismerkedjenek egymással, a régi és az új helyzettel; megállapítsák a követendő irányelveket; tájékozzák magukat a tisztujtás esélyeinek ki nem tehető kérdéseiben. Magyarország legrégibb óvodáinak vezetésével foglalkoztunk bátorit, hogy a másoktól eddig hiában várt kezdő lépést mi mi tegyük meg; tisztellel felhívjuk az ügytársakat, hogy folyó hó 21-én, reggel 7 órakor, özv. Komjáthy Györgyné papnővelde-utcai gyermekkertjében tartandó előértekezletre megjelenni és abban ismert tárgyszorotetűkkel részt venni szíveskedjenek.

Kelt Losonczon és Szegzárdon, 1885. évi augusztus hó 1-én.

Rati János, s. k.
szegzárdi kisednevelő.

Dapry Kálmán, s. k.
losoncai község kisednevelő

H i r e k.

Hymen Reil Pál abelovai ev. lelkész úr szép és művelt lelkületű leányát aug. hó 12-án vette oltárhoz Abelová: Korcsok Zsigmond pozsonyi felsőbb leányiskolai tanár.

Külfutetés. Ő felsége a király Stesser József belügyminiszteri osztály-tanácsos urnak, és Stesser György esendő őrnagynak s a IV. k. esendőparancsnok és őrnagynak, a magy. nemességet „rajnai és körösladányi” előnévvel díjmentesen adományozta. Fogadják nevezettek eme megérdemelt külfutetésért részünkről legmelegebb üdvözléseinket.

Kedden augusztus 18. Ő Felsége apostoli királyunk születésnapja alkalmából a helybeli róm. kath. templomban d. a. fél 10 órakor ünnepélyes istentisztelet fog tartatni.

Műkedvelői előadás. B. Gyarmaton műkedvelőink nagy szorgalommal működnek. Alig pár napja részvett egy üszegvágó jó előadás élvezetében, tegnap semét egy nagyobb szabású darabot, a „Csikóst” játszották el. Az előadásról idő hiány miatt jövőre bővebben emlékeztünk meg, most csak annyit jegyzünk meg, hogy dícséretre válik a társulat jelesebb öttagjainak azon szép elhatározása, hogy a kisebb szerepek oljtársasát mindon teketória nélkül elvállalták.

Ifj. Török Sándor úr a L. és V.-ben losoncai közművelődési egylet létesítése érdekében írt egy jó hangú vezércikket. Bizonyára nem lebegett szeméi előtt a nógrádmegyei régi jó „nemzeti intézet”, mely két éve újból friss erővel elkezdte üdvös működését, s melyet kár volna más apró egyletekkel gyöngíteni. Tamogassuk a meglevő nemzeti intézetet, melynek párja eddig más megyében nincs, a azon szép célok, melyet T. úr vezércikkében körvonalazva valósnulni fognak.

Tűzoltó egyletünk: több vállalkozó tagja tegnap kirándult a szandai várra.

Scitovszky János alispán úr szabadság idejét többnyire Nótiúson, kedves családja körében. élvezi. Mint értesültünk azonban szept. hó 1-én szabadság idejét megszakítva bejön a székvárosba, s részvevő a község bizottsági ülésén, mely szept. hó első napjaiban fog megtartatni. Alispánunk a szabadságidő sem tölti teletlen, úgy tudjuk hogy ezen idő vasutgyűnt fejlesztésre a legeredményesebben fog lefolyni.

A magyar kir. államvasutak menetjegy irodája. Szent István ünnep alkalmából Budapestre szóló ötven százalékos mérsékelt II. III. osztályú jegyeket fog kiadni; mely jegyek 14 napra lesznek érvényesek.

A „felvidéki magy. közművelődési egylet” érdekében a „Bármegyei Hírnap”-ban Odessalchi Arthur

herceg éles hangon felelősségre vonja a baramgyei vidéki választmány volt igazgatóját Rudnyánszky Titus urat. Fájdalom, a szemrehányások igazoltak, mert midőn a herceg, midőn az igazgató választmány által az ez évi július hó 20-án megválasztott baramgyei vidéki választmány igazgatója, az egyet hivatalos iratait átvette, meglepő mulasztások nyomára kellett jutnia. A sok közül megemlíti csak azt, hogy a barsi vid. választmány 1884. évi február hó 13-án megalakult ugyan, de a közp. sürgetések dacára a fölveti jegyzőkönyvet be sem küldötték. Ily mulasztásokkal szemben, mi célja legyen az egyet decentralizációjának és a vidéki választmányok jogköre tagításának? A legkeservebb feladat, egy olcsó, gyors eltemetési ügynek felelőssége várja a barsi választmányt, melyet Odescalchi Arthúr herceg ez évi augusztus hónapban szándékozik egybehozni. A herceg vezérlete mellett Hars tanujelét fogja adni annak, hogy fiai keblében él még az ősi erény a megkegyelmezett erény a mulasztottakat helyre fogja útui.

Zivena Turóc vármegye, az elcsélt tábort meglepet a pánszlávok kiválasztottak maguknak, hogy onnan mint központból folytassák hadjáratukat a magyarok ellen. A „Matica“ felosztása óta szoknya mögé bújta a hős pánszlávok, kik az elezendőt „Matica“-juk alapítása napján évenként „Zivena“ nevű nőegylet közgyűlését Turóc Szt. Mártonban szokták meg-

tartani. E gyűlést megelőző napon hídfőn érkeztek a csab vendégek, kik Tomasiknak a „Hejlovasce“ című dal szerzőjének Prágában mult évben történt ünneplésekor megjelenni ígértek. A Ballo főiskolájában üdvözlő őket Mudron Pál, mire dr. Herold csabul választott Kedden érkeztek a tagok Liptó, Trencsén, Árva, Nyitra, Gömör és Honat vármegyéből, mely nap este műkedvelők Benedix egyik gyarló vigjátékát adták elő. Szerdán tartották meg az ág. evang. iskola termében az irodalmi ülést, Dala Máté elnökléte alatt. Svetozár Hurban — e tót Luda Matyi — zavaros szónoklattal kezdte meg a tárgyalás sorát, a tótok irodalmi tevékenységét összefüggésbe hozta politikai sorokkal; rá utalt, hogy a nemzetiségnek férfait. Össze vissza dicsekte Bernolákot, Sladkovicsot, Sturt, a „Nagy Lajos“-t, Kalincakot, Chabupkát, Zellió Kubányit, és a tót csillagok égnek többi tüneményeit. Rá utalt Hurban a tót könyvészet misériáira, a elfeledte bevallani, hogy azon bizony Zivena nem fog segíteni, ha csak nem a „Felvidéki tót egyesület“. Ezután elhatározták a „Slovenske Pohľady“ című havirat terjesztését és a mi fő, egy újabb egyet alapítását, mely hívta lesz tót könyveket kiadni. S csak most ezen irodalmi értekezlet után tartották meg a „Zivena“ ülést; a tárgysorozat hamar oltintéztést nyert; mert hiszen ez csak ügy volt a találkozási és a más irányban tartandó tanácskozási; erre azután a díszes kezdődött, ez alkalomból a csabek és különösen

Pokorny, ki egy magyarellenes művészkét írt, kiváló óvációk tárgyát képezték. Délután ismét Rákost tartottak a „zatyafiak“ és elhatározták, hogy a Prágában tanuló tót ifjúságot segélyezni fogják. Zárkóztak lelték az ünnepek este rendezett „nászolni odzomok“ ben és rangatynában. A „Zivena“ ülései csak ügyet képeznek; az egybegyűlték más eszméket propagálnak ott. Vagy feltehető, hogy Hurbanék, Pleterék, Tomasikék igazán oly jámbor lelkek? (Ny. K.)

Halálozás. Fő. Peredi József házaspányei plebános folyó hó 14-én hajnalban megasztint élni. Temetése aug. 16-én délután nagy részvét mellett történt. Nyugodjék békében!

Öngyilkosság. Az öreg Kohn Izákné, B. Gyarmaton lakásán aug. 10-én felakasztva találták. Mint-hogy a boncolásból és egyéb körülményekből az a vélelem és gyanu támadt, hogy a 76 éves öreg asszony aligha önként ment a halálának, a bíróság ez ügyben a vizsgálatot elrendelte, s a gyanúsított Kohn Fülöpöt vizsgálati fogságba helyezte.

A b-gyarmati kir. törvényszék elnöke Köncs József közigazgatási gyakornokot segélydjás joggyakornokká nevezte ki.

Pályázat. Nógrádmegye alispáni hivatala a központi árvasszéke mellé rendszeresített közigazgatási gyakornoki két állomás megüresedvén, a pályázni kívánók felszerelt kérvényeiket a megye alispánjához címezve terjeszték be. B. Gyarmat 1885. augusztus 10. alispán helyett Harmos Gábor főjegyző.

Felolós szerkesztő:

Horváth Danó.

H I R D E T É S E K.

Egy tanuló

azonnal felvétetetik
Hummer Mihály,

fűszerkereskedésben, B.-Gyarmaton.

Arverési hirdetmény.

Nógrádmegye árvasszékeinek 9083—885 sz. végzése folytán, néhai Szontagh Tivadar örökösait tulajdon jogilag illető, s a dolányi 28 és 29 sz. telekjegyzőkönyvben foglalt, s 669 magyar hold 871 □-ni kiterjedésű föld, rét, legelő s erdőből álló nemesi ingatlanai folyó 1885 évi szeptember hó 17-én d. e. 9 órakor Dolányban (Nógrádmegye u. p. Szécsény) önkényesen árverésen 65000 forint becs és kikiáltási ár mellett, elfognak adni.

Bánatpénzül tartozik a vevő a becsár tíz száz-

toliját készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirokban eltenni.

A vételár fele az Árvasszék jóváhagyé végzésének vétele után 15 nap alatt, másik fele ugyanattól 45 nap alatt az Árvasszékhez betérjesztendő. Amennyiben ezen ingatlanokon a jelzálog hitelbanknak az időközi törlesztések ide nem számításával 33000 forint bekebelezett követelése van, s abadásgában áll a vevőnek a nevezett pénzintézetten ezen követelés átvállalása iránt egyezsége lépni, s ennek engedélyes szabályszerű nyilatkozatával a vételári részletet törleszteni.

Vevő az ingatlanságnak 1885 évi december 30. lép birtokába, azonban az ősi vételést iránt az árverés napja után intézkedni jogosítva van.

Ugyanott f. é. október 17-én d. e. 10 órakor folytatolag ezen ingatlansághoz tartozó összes gazdasági felszerelvények, ugymint szarvasmarhák, juhok s egyéb gazdasági fogóságok készpénz fizetés mellett elfognak árvereztetni.

Az összes átiratási százaléki és bélyeg költségek a vevőt terbelik.

Kelt B. Gyarmaton 1885. augusztus 4-én.

Steller Antal
főjegyző.

Horváth Danó
megyei árvasszéki elnök.

3596—1885. sz. Árverési hirdetményi kivonat.

A b-gyarmati kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Grossmann J. végrehajtónak, és Dracsay Lajos csatlakozott hitelvezőnek, Dracsay Imre végrehajtást szenvedő elleni 241 forint 82 kr. tőke követelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a b-gyarmati kir. törvényszék területén lévő B.-Gyarmaton fekvő 1. a vadkerti 44. tkvben 1. 44. sz. alatt foglalt házból és beltelekből 1. részben B. 3. 12. 21. és 29. sz. alatt Dracsay Imre nevére jegyzett jutalékra 315 forintnyi kikiáltási árban.

2. a vadkerti 844. tkvben foglalt 1. 1—5. soroz. alatti ingatlanból B. 2. 10. sz. alatt szinte Dracsay Imre nevére írt jutalékra 704 forintnyi kikiáltási árban ezennek megalapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi szeptember hó 21-ik napján d. e. 10 órakor Vadkerti község házában megtartandó nyilvános árverésen a megalapított kikiáltási áron alul is eladatul fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-ját készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelzett ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átazogáltatni.

Kelt B.-Gyarmaton, a kir. tkvi törvényszéknek 1885. évi július hó 3-án.

1885

KIÁLLÍTÁS

MEGHÍVÁS.

A FOLYÓ ÉVI ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁS ALKALMAZÓZ

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUDAPESTEN a VACZI KÖRUT 28. SZÁM ALATT

GAZDASÁGI GÉP-KIÁLLITÁST

RENDELTETÉSEK

melynek szíves megtekintésére az érdeklődők tisztelettel meghívottak.

1885

KIÁLLÍTÁS

PODLUZZSÁNYI FÜRDŐNEK

ujbóli megnyitása.

Alulírott tisztelettel értesíti a n. 6. közönséget, hogy a podluzsányi fürdő helyiséget átvette és azt a tisztelt közönség kényelmére újból felszerelte; vendégeit izletes ételek és jó italokkal ellátni főtörkövése leendő.

Podluzsány, 1885. augusztus 15-én.

teljes tisztelettel:

Krammer Rezső,
vendéglős.

Van szerencsém a n. 6. közönséggel tudatni, miszerint a „Magyar koronához“ címzett győgszertár épületében újonnan berendezett rövidáru, férfi és női divatkereskedésben **himzések, legújabb minták és monogrammok** legnagyobb választékban raktáron vannak és igen jutányosan előnyomatnak.

Mély tisztelettel
Himmler Bertalan.

1036—885. szám. Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbíróság mint telekhatóság közhírré teszi, hogy a Takarékos és hitelintézet végrehajtónak, Rimmon János karancsekei lakos végrehajtást szenvedő elleni 630 forint tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a b-gyarmati kir. törvényszék területén lévő Karancsekei községben, fekvő és ezen község 30 sz. tkvben A. f. 1—5. soroz. alatt foglalt nemesi birtokra az Árverést 2059 forintban ezennek megalapított kikiáltási árban, elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1885. évi szeptember hó 4-ik napján d. e. 10 órakor Karancsekei községben a körjegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megalapított kikiáltási áron alul is eladatul fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának tiszteletjéért vagyis az ennek megfelelő összeget készpénzben vagy 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átazogáltatni.

Kelt Szécsényben a kir. járásbíróság mint tkvi hatóság 1885. évi május hó 13-án.

4048—885. sz. Árverési hirdetményi kivonat.

A b-gyarmati kir. tszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Berzeller József végrehajtónak, valamint Zimányi János és Mikulás Dániel csatlakozott hitelvezőnek, Remo Teréz végrehajtást szenvedő elleni 28 forint illetőleg 140 forint 40 kr. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a b-gyarmati kir. törvényszék területén lévő B.-Gyarmaton fekvő

1. szór a b-gyarmati 559. sz. tkvben Remo Teréz nevére írt 1. 713. sz. censualis házra s beltelekre 240 forintnyi kikiáltási árban, és

2. szór a b-gyarmati 560-ik tkvben Remo Teréz nevére írt 1. 714. sz. censualis házra s beltelekre 1232 forintnyi kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1885. évi október hó 9-ik napján d. e. 10 órakor a b-gyarmati törvényszék telekhatóság pertárában akár a csatlakozottak bármelyikének kívánatára megtartandó nyilvános árverésen a megalapított kikiáltási áron alul is eladatul fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-ját készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átazogáltatni.

Kelt B.-Gyarmaton, a kir. tszék mint telekhatóság 1885. július hó 22-én tartott üléséből.

